

18.12.2018

Asia/5

§ 267

Kotihoidon tuen Helsinki-lisän poisto yli kaksivuotialta

HEL 2018-011855 T 05 01 07

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti poistaa talousarvioehdotuksen mukaisesti kotihoidon tuen Helsinki-lisän yli kaksivuotialta 1.5.2019 alkaen.

Samalla lautakunta päätti seurata kevään 2019 tehostetusti Helsinki-lisän poistamisen vaikutuksia päivähoitopaikkojen riittävyyteen. Lautakunnalle tuodaan marraskuun 2019 kokouksessa raportti muutoksen vaikutuksista.

Päätäessään Helsinki-lisän poistosta yli kaksivuotialta lautakunta edellyttää, että päätöksen tiedotuksessa panostetaan selko- ja monikieliseen tiedotukseen.

Lautakunta edellyttää, että muutosvaiheessa toimiala tekee tehostetusti yhteistyötä toisten toimialojen ja työllistymispalveluiden kanssa perheiden ohjaamiseksi tarvittaessa muiden palveluiden piiriin.

Käsittely

Vastaehdotus:

Ville Jalovaara: Lisätään päätösesitykseen kohta: Samalla lautakunta päättää seurata kevään 2019 tehostetusti Helsinki-lisän poistamisen vaikutuksia päivähoitopaikkojen riittävyyteen. Lautakunnalle tuodaan marraskuun 2019 kokouksessa raportti muutoksen vaikutuksista.

Kannattaja: Petra Malin

Vastaehdotus:

Petra Malin: Päätäessään Helsinki-lisän poistosta yli kaksivuotialta lautakunta edellyttää, että päätöksen tiedotuksessa panostetaan selko- ja monikieliseen tiedotukseen.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lautakunta edellyttää, että muutosvaiheessa toimiala tekee tehostetusti yhteistyötä toisten toimialojen ja työllistymispalveluiden kanssa perheiden ohjaamiseksi tarvittaessa muiden palveluiden piiriin.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Esittelijä muutti esitystään vastaehdotusten mukaisesti. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Palautusehdotus:

Pia Kopra: Esitys palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että Helsinki-lisä jatkuu myös tulevaisuudessa yli 2-vuotialle lapsille, joita hoidetaan kotona. Säästöjen hakeminen lapsista on väärä kohde, tukea on tarpeen jatkaa. Säästäminen lapsista on vastoin budjetin yleistä henkeä, jossa lapsiin ja nuoriin on pyritty panostamaan. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten päätös leikata Helsinki-lisää juuri nyt on ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Virkamiehet miettivät vaihtoehtoja mistä säästöt saadaan ja kompensoidaan menetetyt n. 2,8 miljoonaa.

Pia Kopran ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Pia Kopra ilmoitti päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: Helsinki-lisän tulisi jatkua myös tulevaisuudessa yli 2-vuotialle lapsille, joita hoidetaan kotona. Säästöjen hakeminen lapsista on väärä kohde, tukea on tarpeen jatkaa. Säästäminen lapsista on vastoin budjetin yleistä henkeä, jossa lapsiin ja nuoriin on pyritty panostamaan. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten päätös leikata Helsinki-lisää juuri nyt on ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Liitteet

1 [Kotihoidon tuen summat](#)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää poistaa talousarvioehdotuksen mukaisesti kotihoidon tuen Helsinki-lisän yli kaksivuotiailta 1.5.2019 alkaen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymässä vuoden 2019 talousarviossa on kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistaminen yli kaksivuotiailta.

Kotihoidon tukea voidaan myöntää, jos perheen alle kolmevuotiasta lasta hoidetaan kotona eikä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Perheen muut lapset voivat osallistua kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Kotihoidon tuki muodostuu lakisääteisestä hoitorahasta, tulosidonnaisesta hoitolisästä sekä kunnan maksamasta kuntatuesta. Helsingissä kuntatukea nimitetään Helsinki-lisäksi.

Helsinki-lisä on porrastettu lasten iän mukaan. Helsinki-lisä on 134,55 euroa lapsesta, joka on täyttänyt kaksi vuotta, mutta on alle kolmevuotias. Edelleen Helsinki maksaisi lakisääteisen kotihoidon tuen lisäksi kuntalisää alle 1,5-vuotiaalle perheen nuoremmalle lapselle 264 euroa ja 1,5–2-vuotiaalle perheen nuorimmalla 218,64 euroa.

Lakisääteinen kotihoidon tuen hoitoraha on 338,34 euroa. Tulosidonnainen hoitolisä 181,07 euroa. Sisarkorotus alle kolmevuotiaasta on 102,17 euroa ja yli kolmevuotiaasta 65,05 euroa. Liitteenä on lakisääteisen kotihoidon tuen ja Helsinki-lisän määrät 1.5.2019 alkaen.

Päätöksellä halutaan vahvistaa Helsingin strategian mukaista varhaiskasvatukseen osallistumisen tärkeyttä. Tutkimusten mukaan varhaiskasvatus luo tasavertaiset mahdollisuudet lapsille ja vähentää syrjäytymistä. Helsinki haluaa ennaltaehkäistä eriarvoistumista ja vahvistaa peruspalveluja. Varhaiskasvatuksessa myös erityistuen tarve on mahdollista huomata varhaisessa vaiheessa.

Kotihoidon tuella oli kaksi-kolmevuotiaita lapsia syyskuun 2018 lopussa 1 810. Kotihoidon tuen kuntalisän osuus 1.5.–31.12.2019 olisi 1 873 000 euroa. Kotihoidontuen kuntalisän poisto 2–3-vuotiailta saattaa vaikuttaa joidenkin perheiden varhaiskasvatuksen ratkaisuihin ja saattaa lisätä siirtymistä päiväkotitoimintaan. Päiväkotipaikkojen lisätarvetta on vaikea ennustaa.

Kotihoidon tuen käyttö on vähentynyt helsinkiläisillä perheillä viime vuosina. Vuoden 2013 lopussa kotihoidon tukea sai 8616 lasta (23,5 %) 1–6-vuotiaasta väestöstä ja vuoden 2017 lopussa luku oli 7959 lasta (20,2 %). Helsinki-lisän saajia oli syyskuun lopussa yhteensä 6429 lasta, joista 0–1-vuotiaita oli 4619 (71,9 %), 2-vuotiaita oli 1479 (23 %) ja

3-vuotiaita oli 331 (5,1 %). Eniten kotihoidon tukea käytettiin Jakomäessä, jossa kotihoidon tuella olevien osuus oli 29 prosenttia 1–6-vuotiaista. Matalin kotihoidon tuen osuus oli Ullanlinnassa, 11 prosenttia.

Lapsivaikutusten arviointi

Kotihoidon tuen poisto lisäänee osallistumista varhaiskasvatuspalveluihin. Tutkimusten mukaan varhaiskasvatus luo tasavertaiset mahdollisuudet lapsille kasvaa ja oppia. Helsinki haluaa ennaltaehkäistä eriarvoistumiskehitystä ja vahvistaa peruspalveluja.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Liitteet

1 [Kotihoidon tuen summat](#)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, talous- ja suunnittelupalvelut
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, varhaiskasvatus ja esiopetus